

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoCsp/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120204425
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120204425.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senátu zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: N. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, XXX XX N., zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, Advokátska kancelária, 089 01 Svidník, ul. Sovietskych hrdinov 163/66 proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpenému: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, o primerané finančné zadostučinenie 600 eur a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 19Csp/69/2020 - 50 zo dňa 09.02.2021 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku III. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 600 eur a súvisiacom výroku IV. o trovách konania.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. a II. výrokom určil, že zmluvné podmienky uvedené v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.03.2016 v § 4 Hlava 5 Podmienky splácania úveru v znení: „Ako variabilný symbol pre platbu splátok uvádzajte číslo zmluvy. Ak číslo neuviedete, nebudeme schopný platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami“ a v Hlave 11 Sankcie účtované v dôsledku vášho omeškania v znení: „ § 1 Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo vám vyúčtovať, a vy ste povinný/á nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej upomienky a ďalšej upomienky. § 2 Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo vám vyúčtovať zmluvnú pokutu 17 eur, ktorú musíte uhradiť “ sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Výrokom III. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 600 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom IV. priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal určenia neprijateľných zmluvných podmienok uvedených v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.03.2016, ktoré špecifikoval a na základe ktorej mu bol poskytnutý bezúčelový úver vo výške 5.500 eur. Zároveň žiadal v súvislosti s určením neprijateľnosti uvedených zmluvných podmienok zaplatiť primerané finančné zadostučinenie vo výške 600 eur z dôvodu, že žalovaný v predmetnej zmluve používal dve neprijateľné zmluvné podmienky. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť tvrdiac, že nie sú splnené zákonné podmienky pre určenie neprijateľnosti uvedených zmluvných podmienok a vo vzťahu k žiadanému finančnému zadostučineniu

namietal nesplnenie zákonných podmienok pre jeho priznanie a neprimeranú výšku v pomere k výške poskytnutého úveru.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a citujúc ustanovenia § 53 ods. 1-5; § 54; § 567 Občianskeho zákonníka; § 3 ods. 5 tretia veta z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa konštatoval, že dňa 14.03.2016 strany sporu, a to žalobca ako fyzická osoba spotrebiteľ a žalovaný ako podnikateľ v predmete činnosti poskytovania úverov, uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere vo výške 5.500 eur s výškou mesačnej splátky 119,58 eur s tým, že prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru a ďalšie vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka. Ročná úroková sadzba bola dohodnutá na 19,09 %, RPMN 21 %, odplata 19,09 %, priemerná hodnota RPMN 15,37 %. Celková suma bez platieb za doplnkové služby bola dohodnutá vo výške 10.044,72 eur, počet splátok 84, spôsob úhrady splátok poštovou poukážkou. Termín konečnej splatnosti bol stanovený 84 mesiacom po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Aj keď úverové podmienky, v ktorých mali byť formulované tie, ktorých určenie neplatnosti sa žalobca domáhal, neboli predložené k zmluve, ich znenie tak, ako boli uvedené vo výroku žaloby, boli formulované v úverových zmluvných podmienkach, čo potvrdil vo vyjadrení žalovaný. Uvedenú skutočnosť preto súd vyhodnotil ako nerozpornú. Prvoinštančný súd vychádzal z toho, že sú splnené kumulatívne podmienky na prieskum neprijateľnosti konkrétnych zmluvných podmienok, lebo ide o spotrebiteľskú zmluvu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, podmienky neboli individuálne dojednané a spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Skonštatoval, že obe zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané a spotrebiteľ, ktorý má na ich základe plniť, nemal možnosť sa s nimi a s dôsledkami pre neho vyplývajúcimi riadne oboznámiť, opak nebol preukázaný ani žalovaným tvrdý, a preto je dôvod v zmysle § 53 ods. 2 písm. a) OZ. Vyhodnotil ich ako podmienky v značnej nerovnováhe k právam a povinnostiam oboch zmluvných strán, nepriznávajúce a nerešpektujúce status spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, spotrebiteľ nedostal žiadnu adekvátnu protihodnotu a dodávateľ už dopredu deklaruje, že akékoľvek porušenie povinností z jeho strany bude sankcionované bez toho, aby spotrebiteľovi dal priestor na prípadné vysvetlenie, napr. zle uvedeného variabilného symbolu alebo toho, ak včas nezaplatí splátku, a to paušalizovanie bez ohľadu na výšku splátky, alebo dobu omeškania u upomienok. Znenie ohľadom poplatku za prvú upomienku vyhodnotil ako neurčité. Uvedené zmluvné podmienky preto vyhodnotil ako neprijateľné.

4. K finančnému zadostučineniu poukázal na § 3 ods. 5 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Keďže týmito neprijateľnými zmluvnými podmienkami došlo k porušeniu práv spotrebiteľa, súd považoval zákonný nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia za dôvodný a žiadanú výšku - 300 eur za každé porušenie spotrebiteľského práva - vzhľadom na charakter porušenia vytýkaného súdom v skorších odsekoch tohto rozhodnutia, za primeraný a taktiež dôvodný.

5. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 a § 262 CSP, a tak žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech priznal voči žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania.

6. Proti uvedenému rozsudku, a to čo do výroku III. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 600 eur, podal žalovaný odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Priznanie primeraného finančného zadostučinenia považoval za nedôvodné a nepodložené. Uviedol, že žalobca čerpal úver vo výške 5.500 eur a do dnešného dňa uhradil len sumu vo výške 717,48 eur, t.j. ani istinu poskytnutého úveru s poslednou uhradenou splátkou dňa 23.09.2016. Žiadna z vyhlásených neprijateľných zmluvných podmienok nebola voči nemu aplikovaná a žalobca namiesto riadneho plnenia svojich zmluvných povinností hradil splátky úveru riadne a včas, zneužíva inštitút primeraného finančného zadostučinenia na neprimerané a bezdôvodné obohacovanie sa. Tvrdil, že ust. § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vyžaduje splnenie niekoľkých podmienok zo strany žalobcu na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Predpokladom je, aby spotrebiteľ sám vyvíjal iniciatívu a zabezpečil si súdnym rozhodnutím ochranu. Žalobca v predmetnej veci pred podaním tejto žaloby neinicioval žiadne iné súdne konanie, ktorým by na súde úspešne uplatnil porušenie práv alebo povinností. V predmetnom konaní nebolo uplatnené porušenie práv a povinností, ale výlučné vyhlásenie neprijateľných zmluvných podmienok. Žalobca tak neuniesol dôkazné bremeno ohľadom toho, že zo strany žalovaného skutočne došlo k porušeniu práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa osobitnými

predpismi. V žalobe nekonkretizoval porušenie akého práva alebo povinnosti sa mal žalovaný údajne dopustiť. Nebolo preukázané, aby žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Nesplnil ani ďalšiu zákonnú podmienku a obmedzil sa len na konštatovanie, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, čo však nemožno považovať za porušenie práv a povinností, ktoré by mali za následok poškodenie spotrebiteľa. Rovnako namietal aj neprimeranosť uplatneného nároku vo výške 600 eur s poukazom na to, že sám žalobca nie je poctivým dlžníkom a z požičanej sumy 5.500 eur do dnešného dňa uhradil len 717,48 eur. Účelom priznávania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odrazenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Vyplatenie žalovanej sumy pre nepoctivého žalobcu, ktorý sám porušuje zmluvné povinnosti a spôsobuje škodu žalovanému ako veriteľovi považuje odvolateľ za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca primeraným finančným zadosťučinením sledoval. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove vo veciach sp. zn. 17Co/17/2018 a 9Co/50/2018. S poukazom na účel a zmysel ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa uviedol, že nepostačuje, že dodávateľ porušil svoje povinnosti, lebo primerané finančné zadosťučinenie nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu sa spotrebiteľov. Nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia žalobca riadne nezdôvodnil, neuviedol aká ujma mu vznikla, neuviedol žiadne konkrétne okolnosti, v ktorých by súd mohol objektívne posúdiť ujmu žalobcu, ktoré závery vyplývajú aj z rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 10C/44/2017. Bol to práve žalobca, ktorý o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru bol oboznámený, bol vedomý si toho, že berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky. So všetkými podmienkami vedome a dobrovoľne súhlasil podpisom úverovej zmluvy. Pre žalovaného je nepochopiteľné, aby výhodu v rýchlom získaní finančných prostriedkov, ktorú mu žalovaný poskytol, pretočil na „ujmu“, resp. „hrozbu ujmy“, za ktorú požaduje primerané finančné zadosťučinenie. Ani súdy by nemali spotrebiteľov zbavovať zodpovednosti za svoje záväzky a následne im ešte priznať primerané finančné zadosťučinenie. Ani postavenie slabšej strany neznamená, že tejto bude poskytnutá bezbrehá ochrana voči dodávateľovi ako strane silnejšej bez ohľadu na platné právo. Uvedený inštitút nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody. Nemá byť tiež ani nástrojom obohatenia sa. Vyplatenie sumy 600 eur považuje za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca primeraným finančným zadosťučinením sledoval, keďže žalobca nedisponuje právoplatným rozhodnutím súdu o jeho úspešnom uplatnení porušenia práv alebo povinností na súde, ktoré je nevyhnutným predpokladom na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. V ďalšom uviedol, že počas celého trvania úverového vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluvy. Takéto konanie nemožno vyhodnotiť ako porušenie práv a povinností žalobcu zo strany žalovaného, ktoré by zakladalo nárok na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. V ďalšom poukázal na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.09.2020 sp. zn. 9Co/36/2020. Navrhol preto rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie, prípadne ho zmeniť tak, že žalobu v napadnutej časti zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

7. K odvolanie žalovaného sa vyjadril žalobca tak, že poukázal na § 3 ods. 3 a 5 prvá veta zákona o ochrane spotrebiteľa, tiež § 11 ods. 4 z. č. 129/2010 Z.z. v znení z. č. 279/2017 Z.z. a tiež § 53 ods. 5 OZ, ktoré umožňujú spotrebiteľovi domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy žalobou, resp. neplatnosti časti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo vzťahu k neprijateľnosti zmluvných podmienok. Uvedené vytvára právny základ ochrany v zmysle § 3 ods. 3 a 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Bolo preukázané napadnutým rozsudkom, že žalovaný porušil svoju povinnosť ustanovenú v osobitnom predpise a zakomponoval neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Poukázal tiež na článok 7 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 31.01.2019, a tiež aj na § 298 ods. 2 CSP, týkajúce sa určenia neprijateľných zmluvných podmienok a uloženia povinnosti zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie vzhľadom na hospodárnosť konania v jednom konaní. K argumentácii žalovaného poukázal na neprípustnú modifikáciu § 53 ods. 3 OZ, v zmysle ktorého on mal dôkazné bremeno preukázať prijateľnosť zmluvných podmienok, teda neporušenie právnych noriem, čo nepreukázal. K výške finančného zadosťučinenia uviedol, že nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí od úvahy súdu. Jediným kritériom je primeranosť, čo v napadnutom rozsudku súd odôvodnil. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2Co/137/2016 - 71 zo dňa 24.05.2017 na podporu svojich tvrdení. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považuje uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia

za adekvátnu, zodpovedajúcu svojmu účelu, ktorú nie je potrebné vnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Finančné zadosťučinenie má odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov od porušovania práv spotrebiteľov. Primeranosť sumy 600 eur je vzhľadom na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. Účelom primeraného finančného zadosťučinenia je zabrániť dodávateľovi v budúcnosti takýmto scenárom a spotrebiteľovi kompenzovať a zabezpečiť dostatočnú satisfakciu. V žiadnom prípade ho nie je možné chápať ako obohatenie spotrebiteľa bez právneho dôvodu. Relutárna funkcia inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia spočíva práve v obohatení sa spotrebiteľa na úkor dodávateľa. Žalovaný sa bráni v konaní, hoci má skúsenosti z iných rovnakých súdnych konaní o nesprávnosti svojej obrany, v ktorých bol so svojimi právnymi názormi neúspešný. Do pozornosti dal konkrétne rozsudky okresných a krajských súdov, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.01.2019, kde bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.194, 98 eur, čo predstavuje 25-násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný. Tiež uviedol, že neprijateľné zmluvné podmienky vyhlásené súdom majú evidentne majetkový charakter. Uplatnením jeho legitímneho nároku v súdnom konaní bol narušený nielen jeho bežný život a vzhľadom na odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je uplatnená suma nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Ak má primerané finančné zadosťučinenie reálne plniť svoj účel, je to možné len jej priznaním v takej výške, ktorá má nielen deklarovanú sankciu odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo pri priznaní len v symbolickej výške nemôže spĺňať. Poukázal na rozsiahlu rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove v konkrétnych veciach, v ktorých bolo zadosťučinenie priznané vo výškach od 488,91 eur až po 3.237,62 eur. Navrhol preto rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. K replike žalobcu k odvolaniu žalovaného sa už žalovaný nevyjadril.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajskému súdu v Prešove dňa 09.07.2021 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

10. Odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v jeho napadnutom rozsahu výroku III., ktorým bolo žalovanému uložené zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 600 Eur, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 CSP. Odvolacie námietky žalovaného, v že napadnutom rozsudku súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil, lebo podľa odvolateľa nie sú splnené zákonné predpoklady podľa § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z.z., je nutné vyhodnotiť ako nedôvodné. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca si svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatnila v súvislosti s vyslovením neprijateľnosti konkrétnych zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.03.2016, ktoré už je teraz právoplatné (keďže odvolanie proti uvedenej časti rozsudku nebolo podané), hoci o tom bolo rozhodované v tomto konaní pred Okresným súdom Prešov, v ktorom teda bol úspešnou stranou sporu. V prejednávanej veci boli splnené zákonné podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi. Odvolací súd preto rovnako, ako aj súd prvej inštancie má za to, že žalovaný do uvedenej úverovej zmluvy zakomponoval neprijateľné podmienky, ktorých aplikáciou mohol na úkor žalobcu získať finančné prostriedky, na ktoré nemal zákonný nárok, čím by sa obohatil na úkor spotrebiteľa- žalobcu. Takého konanie žalovaného, ktorý vedome do formulárovej, úverovej spotrebiteľskej zmluvy uvedie neprijateľné zmluvné podmienky, je nutné považovať za porušenie práva spotrebiteľa - žalobcu, ktorý sa aktívne bránil, hoci aj v predmetnom konaní, keď spolu s nárokom na určenie neprijateľnosti konkrétnych zmluvných podmienok si uplatnil aj nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobca tak bol právoplatne úspešný čo do jeho nároku na určenie neprijateľnosti konkrétnych zmluvných podmienok. Z uvedeného vyplýva, že tvrdenie odvolateľa, že nie je splnený predpoklad pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je správnym. Je preto možné z tohto rozhodnutia vyvodiť, že práve porušením povinnosti žalovaného

pri uzatváraní úverovej zmluvy, došlo k situácii, že žalobca sa úspešne domohol ochrany svojich spotrebiteľských práv voči žalovanému.

11. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladu, ktorým je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi od subjektu, ktorý za to zodpovedá. Je možné konštatovať, že samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy aj o existencii nejakej ujmy. Je totiž bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla alebo nie, pretože aj podľa § 3 ods. 5 druhá veta cit. zákona, účinného do 09.06.2013 postačovala iba možnosť vzniku takejto ujmy, čo aktuálne znenie uvedeného ustanovenia ani nevyžaduje. Preto je potrebné vychádzať z toho, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia má na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

13. Odvolací súd k odvolacej námietke žalovaného dodáva, že čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V prejednanom prípade bol žalobca v konaní Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 19Csp/69/2020 úspešný čo do výrokov I. a II., ktorými boli určené konkrétne zmluvné podmienky za neprijateľne, a to rovno v postavení žalobcu, ktorým konaním uplatňoval svoje práva proti žalovanému.

14. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z konkrétnych podmienok prejednávanej veci. Je potrebné zdôrazniť, že ustálenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je realizované na základe úvahy súdu, ktorý v predmetnej veci svoje myšlienkové pochody odôvodnil aj čo sa týka uvedeného, pričom súd druhej inštancie nemal dôvod vstupovať do tejto jeho úvahy.

15. K výške primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd ešte dodáva, že aj podľa neho priznaná suma 600 eur zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a mala by odradiť dodávateľa od ďalšieho prípadného porušovania práv spotrebiteľov. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia bolo prihliadnuté na skutkové okolnosti daného prípadu. Aj odvolací súd vychádzal z toho, že žalobca si uplatňoval svoje práva ako spotrebiteľ proti žalovanému a bol úspešný. Je pritom potrebné opätovne zdôrazniť, že je bez právneho významu pri uplatňovaní primeraného finančného zadosťučinenia to, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože nie je, podľa aktuálneho znenia právnej úpravy v § 3 ods. 5 cit. zákona, požadovaná ani prípadná hrozba ujmy, no pri určení výšky finančného zadosťučinenia je možné vychádzať napr. aj z prípadne hrozacej ujmy. Vzhľadom na porušenie práv spotrebiteľa - žalobcu žalovaným je priznaná výška finančného zadosťučinenia určená súdom prvej inštancie vo vzťahu k porušenému právu a skutkovým okolnostiam prípadu primeraná.

16. Odvolací súd hodnotí odvolacie námietky žalovaného, týkajúce sa tvrdenia, že nie sú v danej veci splnené zákonné podmienky pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia, ako nedôvodné. Je však potrebné súhlasiť s názorom, že uvedený inštitút nemá slúžiť na neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľov. No ak spotrebiteľ si uplatní zákonom mu danú možnosť na finančné zadostučinenie a sú splnené všetky zákonné predpoklady na jeho priznanie, súd mu musí vyhovieť. Na uvedenom nemôže nič zmeniť ani to, či spotrebiteľ si splnil alebo nespĺnil svoje záväzky plynúce mu z úverovej zmluvy. Zákon totiž dáva aj veriteľovi možnosti domôcť sa svojich práv proti spotrebiteľovi.

17. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohla na všeobecnom súde, je priznanie finančného zadostučinenia plne dôvodné a priznaná výška finančného zadostučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu a súčasne zodpovedá svojmu účelu, ktorým je poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi a odradenie dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

18. Odvolací súd tiež uvádza, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uvádza právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu SR iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (viď uznesenie NS SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo/218/2010 a uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 08.06.2016, sp. zn. I. ÚS 188/06).

19. Keďže v odvolaní sa namieta aj nesprávne právne posúdenie veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav.

20. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj ostatnými odvolacími námietkami.

21. K výroku rozsudku o trovách konania odvolací súd uvádza, že správne bola úspešnému žalobcovi priznaná ich náhrada v plnom rozsahu proti neúspešnému žalovanému. Prvoinštančný súd vo výroku o trovách konania správne uviedol aj formuláciu, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Takáto formulácia výroku o náhrade trov konania spĺňa požiadavku zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné (viď uznesenie NS SR z 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/222/2016).

22. Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalovaného za nedôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoch III. a IV. ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a nasl. CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi bol voči v dovolacom konaní neúspešnému žalovanému priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Aj o výške trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne ((dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).